

Pauluse kui hingekarjase üleskutse

Saage, vennad, niisuguseks nagu mina, sest minagi olen nagu teie. Ma anun teid!

[Gl 4:12](#)

Hingamispäev, 19. august

Tracii Maixia Vang (St. Paul, Minnesota, USA)

Sissejuhatus. **Mõnikord on vaja lihtsalt tõe välja öelda**

[2Kr 5:20](#); [Jh 3:19](#); [Gl 4:12](#)

Ma sündisin ja kasvasin peres, kus praktiseeriti nõidust. Igal aastal läksime uusaasta puhul vanematega farmi, et osta elusaid loomi. Seejärel me tapsime ja tõime nad ohvriks surnud esivanematele ja kuradile. Kurjade vaimude maailmas on üks aasta võrdne ühe päevaga ja me ohverdasime neil loomi söömiseks, sest nad olid olnud „päevast väsinud“.

Vahel käisid meie ukse taga misjonärid ja rääkisid „teest, tõest ja elust“, kuid mu vanemad saatsid nad minema, öeldes: „Vabandage, aga meie kummardame surnuid.“ Kui ma veendusin tões, sain ma välja pimedusest, mis ümbritses mind ajal, mil ma ei lubanud endal valgust näha.

Õigus tuleb üksnes Jumalalt.

Pärast seda kui olin Jeesuse Kristuse oma Päästjana vastu võtnud, oli mul oma neljale nooremale õele-vennale suur mõju. Ka nemad kõik võtsid lõpuks Jeesuse Kristuse oma Issandaks ja Päästjaks! Ma ei loobunud evangeeliumi kuulutamisest isegi pärast seda, kui mu õed-vennad ütlesid, et Jeesusest on saanud mulle kinnismõte. Ma olin nagu Paulus. Pärast valguse nägemist mu süda muutus. Minus oli tuli evangeeliumisõnumi levitamiseks ja nende eest hoolitsemiseks, kes olid veel pimeduses. [2Kr 5:20](#) on kirjas: „Meie oleme nüüd Kristuse käskjalad, otsekui Jumal ise julgustaks meie kaudu. Me palume Kristuse asemel: Andke endid lepitada Jumalaga!“ Minust oli saanud Jeesuse Kristuse käskjalg ja Ta kasutab mind, et aidata teistel Temas lepitust leida.

Minu vanemad olid pahased ja rahulolematud. Aga nad nägid, kuidas Jumal tegutses mitte üksnes minu, vaid ka mu õdede-vendade elus, kui hakkasime Jumalasse uskuma. [Jh 3:19](#) on kirjas: „Ent kohus on see, et valgus on tulnud maailma, aga inimesed on armastanud pimedust enam kui valgust, sest nende teod on kurjad.“ Minu vanemad nägid meie kaudu Jeesuse valgust, aga kuna nad olid uhked surnutega tegelemise üle, keeldusid nad valguses kõndimast.

Aga selle juues on imeline see, et kuigi ka mina olin uhke, ei andnud Jumal alla, sest Ta armastas mind liiga palju! Ka minu vanematel on oma võimalus pöörduda ära kurjast ja valida valgus. Kuidas saavad siis patused inimesed Jumala ees pühaks ja õiglaseks? Tegelikult ei saagi. Õigus tuleb üksnes Jumalalt.

Me saame vaid valida valguses olla ja Tema paneb meid olukorda, kus peame tõe kõnelema. Me ei saa end isegi sellesse olukorda panna – oleme liiga patused. Aga me saame usaldada Teda, et Tema paneb meid sinna, kuhu vaja. Kui oled tõeline Jumala laps, näevad inimesed sinu vilja nagu elupuu vilja ning nad uurivad, mis sul on. [Gl 4:12](#) on kirjas: „Saage, vennad, niisuguseks nagu mina, sest minagi olen nagu teie. Ma anun teid! Te ei ole mulle mingisugust ülekohut teinud.“

Logos. **Ustavad astjad**

[2Kn 4](#); [Ap 26:28, 29](#); [2Kr 5:17](#); [Gl 4:12–20](#); [5:14](#)

Olla vaba ([Gl 4:19](#))

Pauluse kiri Galaatia kogudustele noomib kaasusklikke selle eest, et nad unustavad Jumala evangeeliumi, ning kutsub neid üles olema kuulekad rohkem tõele ja armastusele kui Moosese seadusele. Variseride puhul oli sageli raske kõrvaldada Moosese seaduse teatud tõlgendusi ning täiendavaid, kellegi üle autoriteeti omavate inimeste tehtud juriidilisi kohustusi. Seepärast keskendusid paljud mainitud isikud päästele tegude kaudu või mis veelgi hullem, nad pöördusid oma paganliku elustiili juurde tagasi. Seepärast nimetab Paulus end nende sõnakuulmatute galaatlaste isaks, samamoodi nagu Jumal hoolitseb oma sõnakuulmatute Iisraeli laste eest. Paulus noomib vendi tungivalt ja ütleb, et ta on nagu lapsevaev, „kuni Kristus teie sees saab kuju“ ([Gl 4:19](#)).

Õiguse taotlemine seaduse kaudu tähendab, et Jeesus suri asjata.

Pauluse abivahend nende kustumisele on usk. Kuna Aabraham uskus, õnnistati temas kõiki rahvaid ning vaba naise Saara lisaki lapsed on töötuse lepingu lapsed. Orjanise poja Ismaeli järeltulijad on seaduse orjad, Moosese Siinai mäel tehtud lepingu orjad (pane tähele sarnasust). Jah, Jumal andis Moosese seaduse, kuid seda ei tohtinud täita ilma usuta. Võti on usk ning kui inimene hoiab seda usku, saab ta täidetud Vaimuga, kes juhib teda siis pääste saamiseks seadust täitma armastusest, mitte hirmust. Usk liigutab mägesid.

Pealegi said paganad Pauluse sõnul Vaimu kaudu niiöelda vaimuliku ümberlõikamise ja neil ei olnud seadusele vaatamata vaja füüsilist ümberlõikamist. Paganaid saab Kristusesse pookida sama lihtsalt kui oks murdub. Seega on küsimus, kas oleme valmis pookimiseks või oleme kokkuvarisemise äärel?

Inimestevahelised suhted ([Gl 4:12–16](#))

Kuigi suur osa Pauluse kirjast galaatlastele keskendub usu ja tegude teemale, räägib Paulus ka oma murest selle suhte pärast, mis tal on nendega. „Te ju teate, et ma esimesel korral kuulutasin teile evangeeliumi oma ihu nõtruses ning teie võitsite kiusatuse ega põlastanud mind mu keha pärast ega sülitanud maha, vaid võtsite mu vastu nagu Jumala ingli, nagu Kristuse Jeesuse.“ (salmid [13, 14](#)) Varem, 1. peatükis, teatab Paulus, et ta kuulutab selleks, et olla meelega järele Kristusele, mitte inimestele ning tema võime kuulutada tuleb Kristuse ilmutusest temale. Seepärast on oluline, et nad üksnes ei kuulaks tema sõnumit, vaid ka järgiksid seda. Nad usaldasid teda, kuigi ta oli põdur. Nad võtsid ta siiralt vastu.

Kuna ta nüüd kahtleb nende usus Kristusesse, noomib ta neid, kuid tundub, et see teeb nad pahaseks ja tekitab võib-olla ka piinlikkust (salm [16](#)). Ei ole tore eksida või loobuda asjadest, mida soovime, kuid tõde on see, mis teeb hinge vabaks. Sageli õpime paremat teed leidma just ebaõnnestumise kaudu.

Jumal on armastus ([2Kn 4](#); [Ap 26:28, 29](#); [2Kr 5:17](#); [Gl 5:14](#))

Kui meil on usk, siis heidame endale oma vana mina ja võtame endale Kristuse. „Niisiis, kui keegi on Kristuses, siis ta on uus loodu, vana on möödunud, vaata, uus on sündinud.“ ([2Kr 5:17](#)) Selles uues minas tehakse meid õigeks meie suhte kaudu Kristusega, Tema austamise kaudu, kes annab meile oma armu, et võiksime lunastatud saada. Kuid õiguse taotlemine seaduse kaudu tähendab, et Jeesus suri asjata. Seepärast, vennad ja õed, pidagem meeles, et Kristuses oleme üks ja meile kõigile on esitatud sama üleskutse: jagada seda väärtuslikku Õli. „Aga Agrippa ütles Paulusele: „Pisut veel, ja sa veenad mu koguni kristlaseks!“ Paulus vastas: „Paluksin küll Jumalalt, olgu siis vaja pisut või palju, et mitte ainult sina, vaid ka teie kõik, kes te mind täna

kuulete, saaksite niisuguseks, nagu mina olen, ainult ilma nende ahelateta!“ (Ap 26:28, 29) Võimas, eks?

Seadus oli mõeldud selleks, et tuua meid Kristuse juurde, kuni Kristus tuli ise meie juurde. Nüüd kutsutakse meid üles uskuma sellesse, mida me ei näe, ja saada täis Vaimu. Ainult siis saame olla õiged usu kaudu ning saada tugevaks, et pidada vastu meie ees seisvates katsumustes. Ent meid on kutsutud järgima alati seaduse üht aspekti: „Sest kogu Seadus sisaldub täielikult ühes lauses: „Armasta oma ligimest nagu iseennast!“ (Gl 5:14) Meid on kutsutud saama täis Vaimu, et valada siis Vaimu evangeeliumi abil kõigisse tühjadesse astjatesse, kuni meil lõpevad astjad (2Kn 4). Ja kes teab, võib-olla oleme meie need astjad, mis vajavad täitmist.

VASTA

1. Mil moel olen praegu seaduse orjuses ja mida saan oma igapäeva asjades enda vabastamiseks teha?

2. Missugune seisund käib kõige paremini minu kohta: (a) Õliga täidetud, (b) astjaid täitev, (c) täidetav astja või (d) tühi astja? Miks?

Esmaspäev, 21. august

Eliezer Roque Cisneros (Olathe, Colorado, USA)

Tunnistus. **Armastus, noomitus ja õpetus**

Gl 4:12

„Vihata ja noomida pattu ning samal ajal ilmutada patuse suhtes kaastunnet ja õrnust on keeruline. Mida tõsisemad on meie enda pingutused südame ja elu pühaduse saavutamisel, seda teravamalt tajume pattu ning seda otsustavamalt mõistame hukka igasuguse õigusest kõrvalekaldumise. Peame valvama end, et me ei oleks eksija suhtes liiga karmid. Aga kuigi peame püüdma teda julgustada eksimuste parandamise pingutustes, peame oleme ettevaatlikud, et ei kaotaks silmist patu äärmist patusust. Kuigi eksija suhtes tuleb üles näidata Kristuse-sarnast kannatlikkust ja armastust, on alati oht tema eksimuse suhtes nii suurt sallivust osutada, et ta tunneb, nagu ei oleks ta noomitust väärt ning heidab selle kõrvale kui ebakohase ja ebaõiglase.“¹

„Võida süda, valmista ette pinnas ja seejärel külva seemet, esitades armastuses tõde, nagu see on Jeesuses.“

„Mõttele praktilise jumalakartuse vajalikkuse üle. Näita neile, et sa oled kristlane, kes soovib rahu, ning et sa armastad nende hinge. Nähku nad, et sa oled kohusetundlik. Nii võidad nende usalduse ja siis on piisavalt aega õpetuseks. Võida süda, valmista ette pinnas ja seejärel külva seemet, esitades armastuses tõde, nagu see on Jeesuses.“²

„Paulus külvas Galaatias evangeeliumi puhtaid tõdesid. Ta kuulutas õpetust õigusest usu kaudu ning oma töö tasuks nägi ta Galaatia koguduse pöördumist evangeeliumi poole. ...

Mõneks ajaks kaotas Paulus mõju nende üle, kes olid petetud, kuid Jumala Sõnale ja väele lootes ning ärataganenud õpetajate tõlgendustest keeldudes suutis ta pöördunud panna mõistma, et nad olid petetud. Nii nurjusid Saatana eesmärgid. Vastpöördunud tulid usu juurde tagasi, valmis seisma arukalt tõe poolel.“³

VASTA

1. Kas tänapäeva „las mina olen mina“ kultuuris on uskumuste parandamine ja patu noomimine ikka veel kristlaste jaoks oluline?

¹ Ellen G. White, „Sketches From the Life of Paul“, lk 321.

² Ellen G. White, „Gospel Workers“ (1915), lk 120.

³ Ellen G. White, „Evangelism“, lk 358.

2. Üks asi on öelda, et me peame noomima armastavalt, aga kuidas reageeriksime ise, kui keegi meid armastavalt noomiks? Kuidas aitab see enese mõistmine pöörduda teiste poole, kui meie peame olema need, kes armastavalt noomivad?

Teisipäev, 22. august

Emily „Emy“ Wood (Lincoln, Nebraska, USA)

Tõendusmaterjal. **Pauluse üleskutse meenutamisele**

Gl 4:12–20

Kirja galaatlastele lugedes võib olla raske ette kujutada, kuidas Pauluse lugejatel oli kord olnud innukus ja janu Jumala järele. Tundub, et Paulus kordas ikka ja jälle sama sõnumit, hoolimata sellest, et oli eelnevalt seda kogudust külasthanud. Kuid need varakristlased ei olnud sõnakuulmatuse suhtes immuunsed. Nad langesid nende valede saagiks, mida rääkisid teised misjonärid selle kohta, kuidas seaduse järgmine on päästmise vahend.

Legalism takistas Kristuse iseloomu kujunemist ... kasvamise võti on arm.

Kuna nad olid niivõrd seaduse küljes, pidi Paulus pidevalt kordama tõe, et päästmisel armust ei ole mingit pistmist seaduse täitmisega. Tema mõjus hingekarjase üleskutse Gl 4:12–20 oli põhimõtteliselt kutse meenutamisele, jõuline õpetuse ja ajalooliste tõendite kasutamine veenmaks galaatlasi tagasi aega, mil nad olid tugevad ja kuulekad ja teadsid, et pääste tuleb üksnes Kristuse kaudu.

Just Gl 4:12 kirjutas Paulus: „Saage, vennad, niisuguseks nagu mina, sest minagi olen nagu teie. Ma anun teid! Te ei ole mulle mingisugust ülekohut teinud.“ Sõna, mis on tõlgitud „saage“ tähendab kreeka keeles (*ginomai*) tekkima või sündima. Paulus ütles ka, et kunagi oli tema sealsamas kus nemadki ehk käitus kurjasti, nagu tähendab kreekakeelne sõna (*ēdikēsate*).

Paulus kõneles nii kirglikult sellepärast, et ta teadis, mida tähendab omada legalistlikku meelsust ja lükata Kristust kaugemale, tõstes samal ajal ainult ennast kõrgele. Selle põhjal kõlas Paulus sõnum veel jõulisemalt: ükskõik kui kaugemale oleme langenud, meil kõigil on võimalus tulla tagasi ja uuesti „saada“.

Kuid selles kirjas oli Paulusel veel suurem probleem – nende uhkus. Pauluse sõnad on täiuslik eeskuju sellest, et kui tunneme, et meil on evangeeliumi kuulutamiseks vähe vahendeid või meid võetakse kehvalt vastu, siis peame just kõige enam kuulutama ja Jumala hoolitsusest sõltuma.

Paulus ei andnud alla. Ta teadis, et galaatlased saavad pahaseks. Ta rääkis tõe isegi siis, kui see tegi haiget (salm 16). Aga ta teadis, kuidas takistas legalism Kristuse iseloomu kujunemist, ning et kasvamise võti on arm (salmid 17–19).

VASTA

1. Missuguseid probleeme oled kogunud, kui püüad rääkida teistele Kristusest? Kui ei ole, siis mida oled sa probleemide vältimiseks teinud?

2. Kui seadus ei ole päästmise vahend, mis eesmärk on siis seadusel? Kuidas saame ikkagi väärtustada seadust, ilma et laseksime endal muutuda legalistlikuks nagu olid galaatlased?

Kolmapäev, 23. august

Marveen Gentillon (Lincoln, Nebraska, USA)

Praktiline juhend. **Reeglitel on põhjus**

2Kr 5:20; 10:2–6; Gl 4:15–18

Kujuta ette, et ühel lapsel on kaks lapsehoidjat. Üks neist kuulab vanemate reegleid ja paneb need maksma. Teine laseb lapsel teha seda, mida laps soovib – nii kaua kui vanemad sellest teada ei saa.

Väiksem laps võib vabaduse tõttu arvata, et viimane lapsehoidja hoolib temast rohkem. Kuid vanemad teevad reeglid põhjusega. Need ei ole tehtud karistuseks. Need on tehtud armastusest, et last kaitsta. Esimene lapsehoidja mõistab seda ja kaitseb last, loodetavasti samuti armastusest.

Peame lubama Jumalal meie kaudu tegutseda, muidu ei saa Tema heaks midagi tehtud.

Me näeme Paulust ilmutamas galaatlaste suhtes samasugust kohust – näidata Jumala armastust. Meid on kutsutud olema Pauluse moodi ja näitama teistele Piibli tõdesid. Isegi kui need võivad näida karmid, peame hoolitsema selle eest, et kuulja teaks, et need on edasi antud armastusega ja armastuse tõttu. [2Kr 5:20](#) meenutatakse meile, et oleme Kristuse käskjalad ja palume Tema nimel. Kui püüame inimest probleemimis veenda, ei tohi see toimuda meie hüvanguks, vaid tema ja kõige enam Jumala hüvanguks.

Peame lubama Jumalal meie kaudu tegutseda, muidu ei saa Tema heaks midagi tehtud. Kuidas saame inimesi aidata, kui me neid ei armasta? Kui Jumal sunnib sind kellegagi rääkima millestki, mida inimene teeb valesti, siis räägi temaga nii, nagu teeks seda Jeesus. Pöördu tema poole armastavalt ja lahkelt ning ole patuga võitlemisel abiks.

See ei toimi alati ja mõni inimene ei ole valmis, kuid sinu ülesanne on anda neile võimalus. [Gl 4:15, 16](#) meenutab Paulus, kuidas galaatlased oleksid minevikus tema heaks kõike teinud, aga nüüd kohtlevad teda kui võõrast, sest ta püüab nende eksimusi parandada. Ainult see, et pöördud kellegi poole Jeesuse armastusega, ei tähenda veel, et ta on selleks valmis. Ole nagu Jeesus. Anna inimestele aega ja armastust.

VASTA

1. Miks saavad sinu arvates olla seotud avameelsus Piibli tõdede suhtes ja jumalik armastus?

2. Mis on mõned võimalused, kuidas saad aidata eksimusi parandada ja samas näidata sellega üles armastust?

Neljapäev, 24. august

Colin King (Lincoln, Nebraska, USA)

Arvamus. „Tahan olla nagu sina“

[Ap 26:28, 29](#); [1Kr 11:1](#); [Fl 3:17](#); [Gl 4:12](#); [2Ts 3:7-9](#)

1967. aasta filmis „The Jungle Book“ on stseen, kus inimkutsikas (Mowgli) kiigub India varemtes ning laulab kaasa laulu, mille alustasid King Louie (orangutan) ja tema pärdikutest käsilased. Laulus küsib King Louie Maowgliilt „inimese punase lille“ (tule) saladust, et tema ja ta pärdikud saaksid inimesteks. King Louie sõnad laulus „I Wanna Be Like You“ on muu hulgas niisugused: „Tahan olla nagu sina, kõndida nagu sina, rääkida nagu sina. Küll sa näed, ahv nagu mina võib ka inimeseks õppida.“*

Kristuse elu on tähtsaim eeskuju selle kohta, kuidas elada elu Issanda tahte kohaselt.

Lootuses saada inimeseks nagu on inimkutsikas, räägib orangutan Mowlile, et ta võib õppida noore džunglipoisi eeskuju järgides inimeseks.

[1Kr 11:1](#) kirjutab Paulus: „Võtke mind eeskujuks, nagu mina võtan Kristuse!“ Väite peatähelepanu on salmi teisel poolel. Paulus palub korintlastel loobuda ilmalikest soovidest (tema eeskuju järgides), sest ta järgib Kristuse jäetud eeskuju.

Kristuse elu on tähtsaim eeskuju selle kohta, kuidas elada elu Issanda tahte kohaselt. Inimestega suheldes ilmutas Ta ehtsat hoolt ja armastust nende vastu.

* „I Wanna Be Like You“, <https://www.stlyrics.com/lyrics/classicdisney/iwannabelikeyou.htm>.

Hetkedel, mil Ta oli üksi, oli Ta põlvedel ja palvetas Isa poole. Hetkedel, mil oli vaja usku, jätkas Ta Issanda usaldamist.

Kui soovime olla Jumala rahvas, siis ei ole vaja kaugemalt otsida. Kristuse elu maa peal annab meile kõik, mida on selle saavutamiseks vaja. Jäljendades seda, mida Kristus tegi neljas evangeeliumis, oleme edukad.

VASTA

1. Mis on mõned asjad, mida sa tahad Kristuse elust kopeerida?
2. Kas jäljendamine on moodus, kuidas Jumala rahvaks saada?
3. Kui jätta Kristus kõrvale, siis missugused on teised eeskujud, keda enda kasuks või kahjuks järgime?

Reede, 25. august

Mindi Vetter (Newman Lake, Washington, USA)

Uurimine. Jeesuse jäljendamine – julgustav teenimistöö

[1Kr 11:1](#); [Gl 4:12-20](#)

KOKKUVÕTE

Pauluse mure galaatlaste heaolu pärast oli nii sügav, et tema toon oli vähem teoloogiline ja rohkem hoolitsev. Teoloogia oli alles, kuid ta julgustas neid rohkem. Suhtumist muutes ja rohkem pastori kui müügimehena kõlades andis Paulus galaatlastele ja ka meile võimaluse mõista Jumalat käegakatsutavamal moel. Kui ta palus neil näiteks jäljendada ennast samal kombel, nagu tema jäljendas Kristust ([Gl 4:12](#); [1Kr 11:1](#)), näitas ta, et Jumala armastus nende vastu on tugevam kui tema oma ning et Jumal ei peatu millegi ees, et oma rahvani jõuda.

TEGEVUSED

- Kirjuta luuletust muutusest, mille julgustamine on sinu ellu toonud.
- Esita koos sõpradega sketš Pauluse kogemusest [Gl 4:12-20](#) palvegrupis või kirikus, et näidata teistele õrna teenimise jõudu.
- Jälgi lemmikloomi, eeskätt koeri, kass ja hobuseid, sest neil loomad on Jumala antud võime tunda, kui inimesed vajavad julgustavat lohutamist. Õpi nende moodi armastust ja püüdma seda kellegi teise jaoks jäljendada.
- Helista kellelegi või külasta kedagi, keda sa ei ole mõnda aega kirikus näinud, et teada saada, kuidas tal läheb, ning küsi, kas saad teda mingil moel julgustada.
- Maali oma magamistoa seinale julgustav väljend või joonista see papitükile ja riputa oma tuppa meeldetuletusena, et sa peaksid jäljendama alati Jeesust kõiges, mida sa teed või ütled.

LISALUGEMINE

[Ef 4](#); [1Pt 4](#); [Hb 10:19-25](#).

Ellen G. White, „Jeesuse sarnaseks“.

R. T. Kendall, „Imitating Christ: Becoming More Like Jesus“ (Charisma House, 2007).

Dr David Jeremiah, „The Joy of Encouragement“ (Multnomah, 2006).